

Hindi Lang Salita: Ang Kapangyarihan ng Wika sa Pagpapanatili ng Kulturang Pilipino

Lorena B. Tiana

*Zamboanga Peninsula Polytechnic State University,
R.T. Lim Boulevard, Baliwasan Zamboanga City 7000
Corresponding email: lorenabawi344@gmail.com*

Kapag pinag-uusapan ang kulturang Pilipino, madalas nating naiisip ang mga pagkaing minana sa ating mga ninuno, mga katutubong sayaw, awit, kasuotan, pista, at tradisyon. Ngunit sa likod ng lahat ng ito ay isang bagay na nagbibigay ng kahulugan at nagpapatuloy sa mga ito—ang wika.

Hindi lamang pangalan ng isang bagay ang isang salita. Maaari itong magdala ng kuwento tungkol sa isang lugar, paniniwala ng isang pamayanan, paraan ng pakikipagkapwa, o karanasang naipasa mula sa isang henerasyon patungo sa susunod. Kapag unti-unting nawawala ang paggamit ng isang wika, maaaring kasabay nitong humina ang ilang paraan ng pag-alala at pagpapahayag ng kultura.

Sa Pilipinas, mahalagang pag-isipan ito dahil sa lawak ng ating linguistic diversity. Ipinakita nina Zeng at Li (2023) na ang kasaysayan ng language policy sa Pilipinas ay hinubog ng iba't ibang ideolohiya, kabilang ang linguistic assimilation, vernacularization, linguistic pluralism, at internationalization. Ipinapakita nito na ang kalagayan ng mga wika sa bansa ay hindi lamang resulta ng natural na pagbabago. Malaki rin ang naging impluwensiya ng mga institusyon, patakaran, at pananaw tungkol sa kung aling mga wika ang dapat gamitin at pahalagahan.

Dahil dito, mahalagang kilalanin ang mga katutubong wika bilang bahagi ng cultural heritage. Ayon kina McCarty at Nicholas (2014), ang Indigenous language revitalization ay hindi lamang tungkol sa pagtuturo ng grammar at bokabularyo. Nakaugnay ito sa identidad, kultura, at karapatan ng mga komunidad na mapanatili ang kanilang sariling linguistic heritage. Ang mga paaralan ay maaaring tumulong, ngunit hindi sila dapat ang tanging tagapag-ingat ng wika.

Malaki rin ang papel ng tahanan. Dito unang naririnig ng isang bata ang mga salita na may emosyonal at kultural na kahulugan. Ang tawag sa mga kamag-anak, mga kasabihan ng matatanda, kuwento bago matulog, at simpleng usapan sa hapag-kainan ay bahagi ng proseso ng cultural transmission. Ipinapakita nina King, Fogle, at Logan-Terry (2008) na ang family language policy ay may mahalagang papel sa pagpapanatili ng minority languages dahil ang mga desisyon at gawi sa tahanan ay nakaaapekto sa language development at intergenerational transmission.

Ngunit sa makabagong panahon, hindi na lamang tahanan ang lugar kung saan maaaring mabuhay ang isang wika. Maaari rin itong magkaroon ng bagong tahanan sa digital world. Ipinakita ni Meighan (2023) na maaaring gamitin ang teknolohiya sa community-based Indigenous language planning at revitalization. Ang digital tools ay maaaring makatulong sa paglikha ng learning materials, documentation, at mga bagong espasyo kung saan maaaring gamitin at matutuhan ang isang wika.

Mahalaga ito lalo na sa kabataan. Kung nais nating mapanatili ang kultura, hindi sapat na sabihin sa mga kabataan na “mahalin ninyo ang inyong wika.” Kailangang bigyan sila ng dahilan at pagkakataong gamitin ito. Maaari itong gamitin sa musika, pelikula, podcasts, social media, negosyo, edukasyon, at iba pang bahagi ng modernong buhay.

Mahalaga ring tandaan na ang pagpapanatili ng wika ay nangangailangan ng aktibong pagsisikap. Sa pag-aaral nina Hollebeke et al. (2023), sinuri ang mga salik na nakaaapekto sa pagsisikap ng mga magulang na mapanatili ang heritage language. Ipinakikita nito na ang language maintenance ay hindi basta nangyayari; may malaking papel ang mga paniniwala at aktuwal na language practices ng pamilya.

Kung gayon, hindi dapat paghiwalayin ang kultura at wika. Ang isang sayaw ay maaaring itanghal muli, ang isang tradisyon ay maaaring isabuhay muli, at ang isang lumang awit ay maaaring awitin muli. Ngunit upang maunawaan nang malalim ang kahulugan ng mga ito, kailangan nating pakinggan ang wikang nagsasalaysay ng kanilang pinagmulan.

Ang wika ay hindi lamang koleksiyon ng mga salita. Ito ay sisidlan ng alaala. Ito ang nag-uugnay sa nakaraan, kasalukuyan, at hinaharap. Kaya sa bawat pagkakataong ginagamit natin ang Filipino at mga katutubong wika, hindi lamang tayo nakikipag-usap. Pinananatili nating buhay ang bahagi ng kulturang Pilipino. Sapagkat kapag pinanatili natin ang wika, pinananatili rin natin ang kakayahan ng isang bayan na alalahanin, ikuwento, at ipasa ang sarili nitong kuwento.

Ngunit kung ang isang wika ay nagiging sukatan ng katalinuhan, kakayahan, o halaga ng isang tao, nagiging problema ito. Hindi dapat masukat ang talino batay sa accent. Hindi rin dapat ituring na mababa ang isang tao dahil hindi siya bihasa sa dominanteng wika. Ang kakayahang gumamit ng sariling wika ay hindi kakulangan; ito ay bahagi ng linguistic at cultural resources ng isang tao.

References

- Hollebeke, I., Dekeyser, G. N. M., Caira, T., Agirdag, O., & Struys, E. (2023). Cherishing the heritage language: Predictors of parental heritage language maintenance efforts. *International Journal of Bilingualism*, 27(6), 925–941. <https://doi.org/10.1177/13670069221132630>
- King, K. A., Fogle, L., & Logan-Terry, A. (2008). Family language policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5), 907–922. <https://doi.org/10.1111/j.1749-818X.2008.00076.x>
- McCarty, T. L., & Nicholas, S. E. (2014). Reclaiming Indigenous languages: A reconsideration of the roles and responsibilities of schools. *Review of Research in Education*, 38(1), 106–136. <https://doi.org/10.3102/0091732X13507894>
- Meighan, P. J. (2023). “What is language for us?”: Community-based Anishinaabemowin language planning using TEK-nology. *Language Policy*, 22, 223–253. <https://doi.org/10.1007/s10993-023-09656-5>
- Zeng, J., & Li, X. (2023). Ideologies underlying language policy and planning in the Philippines. *Humanities and Social Sciences Communications*, 10, 405. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-01911-8>

ARTICLE DETAILS

PG-0000022; Received: May 10, 2026; Accepted: May 12, 2026; Published: May 14, 2026

CITATION:

Tiana, Lorena B. (2026). *Hindi Lang Salita: Ang Kapangyarihan ng Wika sa Pagpapanatili ng Kulturang Pilipino*. *Pinas Gazette: Essay, Stories, and Poetry*. DOI: 10.64591/wt3e2a89

COPYRIGHT

Copyright © 2026 by author(s). *Pinas Gazette: Essay, Stories, and Poetry* is published by Harness Mind Publishing. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), allowing redistribution and reproduction in any format or medium, provided the original work is cited or recognized.